

U s t a w a

z dnia . . . . . ,
obowiązująca w Królestwie Galicyi i Lodomeryi i Wielkiem
Księstwie Krakowskiem.

O urządzeniu Gminy, i Ordynacyi wyborczej dla Gmin.

Zgodnie z ustawą Sejmu krajowego Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielkiego Księstwa Krakowskiego, wydaję na podstawie ustawy z dnia 5. Marca 1862. L. 18. Dz. pr. Państ. załączoną Ustawę gminną, i Ordynacyę wyborczą dla Gmin, i rozporządzam, jak następuje :

Artykuł I.

Ustawa gminna i Regulamin wyborczy dla Gmin obowiązują, z wyjątkiem stołecznego miasta Lwowa i miasta Krakowa, wszystkie Gminy Mojego Królestwa Galicyi i Lodomeryi z Wielkiem Księstwem Krakowskiem, dla których osobne statuta wydane nie zostaną.

Artykuł II.

Rozdział XI. Ustawy gminnej, dotyczący przeprowadzenia tej Ustawy dla ukonstytuowania Gmin, wchodzi w wykonanie po upływie dni 30 od dnia obwieszczenia niniejszego prawa.

Artykuł III.

W Gminach, zaopatrzonych certyfikatem, (§. 144.), jej ukonstytuowanie się normującym, ustawa gminna z regulaminem wyborczym, od chwili wydania certyfikatu staje się obowiązująca.

Artykuł IV.

Do czasu zaprowadzenia Reprezentacyi powiatowej Wydział krajowy ma wykonywać prawa, zastrzeżone Ustawą gminną Radzie i Wydziałowi powiatowemu.

Artykuł V.

Mojemu Ministrowi Stanu polecam przeprowadzenie tego prawa.

Wiedeń dnia . . . . .

Różnice w ustawie gminnej,

zdaniami mniejszości proponowane.

Rozdział I.

O Gminie w ogólności.

§. 1.

Gminę stanowią miasta, miasteczka i wsie, posiadające środki do wypełnienia praw i obowiązków, z niniejszej ustawy wypływających

Wsie (Gromady i Obszary dworskie), nie posiadające takich środków, połączone zostaną w drodze ustawodawczej, między sobą, a w danym razie z miastem lub miasteczkiem w jedną Gminę, w celu wspólnego wykonywania tychże praw i obowiązków.

Ustawa krajowa postanawia pravidła, podług których skład Gmin pojedynczych, ma być przeprowadzonym (Rozdział X.)

§. 2.

Miastom lub miasteczkiem są osady, za takowe prawo uznane.

§. 3.

Gromadę stanowią mieszkańcy jednej osady, posiadający obecnie urząd gromadzki.

§. 4.

Obszary dworskie obejmują posiadłości ziemskie, niegdyś dominikalne, wraz z osobami na nich zamieszkałymi.

§. 5.

Gromady nie stanowią same przez się Gminy, lecz wchodzące w skład Gminy, zachowują wszelkie swoje nabyte prawa i zarząd swojej własności, jako też osobny urząd miejscowy (gromadzki).

§. 6.

Osady wchodzące w skład Gminy, mogą na własne żądanie za ustawą krajową być rozłączone, i stanowić osobne Gminy.

§. 7.

Każda nieruchomość musi należeć do związku pewnej Gminy.

Wyjątek stanowią rezydencje, zamki, lub inne budynki z przynależnymi ogrodami i parkami, przeznaczone bądź

na mieszkanie, bądź tyłk na czasowy pobyt Cesarza lub Najwyższego Dworu.

§. 8.

jak §. 4. większości.

Rozdział II.

O członkach Gminy.

§§. 9. do 14. incl.

jak §. 6 do 11 incl. większości.

Rozdział III.

O Reprezentacyi gminnej.

§§. 15. i 16.

jak §§. 12. i 13. większości.

§. 17.

Liczba Radnych, wybranych w Gminach, liczących mniej jak 100 do wyboru uprawnionych członków, wybieranych będzie 9 Radnych, w Gminach zaś liczących

100 do 200	do wyboru uprawnionych członk.	12 Radnych
201 „ 400 „	„ „ „	18 „
401 „ 600 „	„ „ „	24 „
601 „ 1000 „	„ „ „	30 „
a nad 1000 „	„ „ „	36 „

Do zastępywania Radnych ubyłych, lub nie mogących brać udziału w czynnościach Rady, mają być wybrani zastępcy, których liczba wynosić ma połowę liczby Radnych.

§. 18.

jak §. 15 większości.

§. 19.

Radni bez wyboru.

Właściciele Obszarów dworskich, tudzież każdy członek Gminy, który płaci przynajmniej szóstą część całej sumy podatków bezpośrednich, Gminie do opłaty przypisanych, ma prawo nawet bez wyboru być członkiem Rady gminnej, jeżeli przeciw niemu nie zachodzi żaden z powodów, wykluczających §§. 3., 10., 11. Ord. wyb. dla Gmin wskazanych.

Kto tylko dla braku własnowolności nie jest wybieralnym, nie traci tego prawa, musi jednak takowe wykonywać przez swego prawnego zastępcę, lub tegoż pełnomocnika.

Ci, którzy nie są obywatelami Państwa Anstryackiego, — wojskowi w czynnej służbie, i kobiety, jeżeli z tego prawa korzystać chcą, muszą, — wszystkie zaś inne osoby mające to prawo, mogą się dać zastąpić przez pełnomocników.

Kilku współwłaścicieli realności opodatkowanej, uważają się za jedną osobę, i umocowują do wejścia w skład Rady gminnej jednego spośród siebie, lub inną osobę.

Każdy, przyjmujący zastępstwo w Radzie gminnej, musi być obywatelem Państwa Austriackiego, własnowolnym, i zachodzić przeciw niemu nie ma żaden z powodów, od wyboru wykluczających lub wyłączających, w §§. 3., 10., 11. Ord. wyb. dla Gmin wskazanych.

Zastępca może tylko jedną osobę zastępywać. Jeżeli zastępca już co do swojej osoby należy do Rady gminnej, to głos jego przy głosowaniu podwójnie ma być liczony.

§§. 20. do 28. incl.

jak §§. 17. do 25. incl. większości.

Rozdział IV.

O zakresie działania Gminy.

Oddział I.

O zakresie działania w ogóle.

§§. 29. do 31. incl.

jak §§. 26. do 28. incl. większości.

Oddział II.

O zakresie działania Rady gminnej.

§§. 32. do 42. incl.

jak §§. 29. do 39. incl. większości

§. 43.

Do zakresu działania Rady należy dalej:

- 1) Wybór członków zwierzchności gminnej.
- 2) Nadawanie prawa przynależności do Gminy, nadawanie obywatelstwa miejskiego i honorowego, ustanawianie opłaty za nadanie prawa przynależności i obywatelstwa miejskiego (§§. 13. i 14.).
- 3) Wykonywanie przysługującego gminie prawa patronatu, lub prezentowania, prawa nadawania miejsc fundacyjnych, nie uwłaczając jednak prawom i używalnościom pojedynczych wyznań.
- 4) Uchwały w sprawach, odnoszących się do umów Gminy z innymi Gminami, lub z posiadaczami Obszarów dworskich co do łączenia i rozłączania się, i co do zmiany granic Gminy.
- 5) Wybór mężów zaufania do jednania strón w sporze będących (§. 30. ustęp 12.).

§§. 44. do 52. incl.

jak §§. 41. do 49. incl. większości.

Dalsze uchwały Radzie
zastrzeżone.

Oddział III.

O zakresie działania zwierzchności gminnej.

§§. 53. do 67. incl.

jak §§. 50. do 64. incl. większości.

Rozdział V.

O gospodarstwie gminnem, i nakładaniu ciężarów na Gminę.

§§. 68. do 91. inclusive.

jak §§. 65. do 88. incl. większości.

Rozdział VI.

O zawiadywaniu specjalnemi sprawami ludności chrześcijańskiej i izraelickiej.

§§. 92. do 97. inclusive.

jak §§. 89. do 94. incl. większości.

Rozdział VII.

O zawiadowaniu spraw na Obszarach dworskich.

Przynależność Obszaru dworskiego do Gminy.

§. 98.

Posiadłość gruntowa, niegdyś dominikalna (Obszar dworski) wchodzi w skład tej Gminy, do której w drodze ustawodawczej wcieloną została.

Zależność tegoż od Gminy

§. 99.

Obszar dworski, a względnie właściciel tegoż w raz z osobami, w obrębie Obszaru dworskiego zamieszkałymi, podlega Radzie i zwierzchności gminnej tak samo, jak każdy inny członek Gminy, o ile ustawa gminna inaczej nie postanawia (§§. 16., 19., 20., 23., 64., 83., 129., 133., 134., 138., 139.).

Prawa właściciela Obszaru dworskiego.

§. 100.

Właściciel Obszaru dworskiego otrzyma na żądanie od Rady powiatowej tę część zarządu z własnego zakresu działania Gminy, w §. 30. Ustawy gminnej poszczególnionego, który do bezprzeszkodnego zawiadywania jego własności, jakoteż tych urządzeń i zakładów, których koszt sam ponosi, jest potrzebny, mianowicie:

- 1) Starania o zakładanie i utrzymanie dróg i mostów, na jezdniach posiadłości znajdujących się (z wyjątkiem dróg rządowych, krajowych lub powiatowych), niemniej o łatwość komunikacyi po drogach
- 2) Policji polowej.

- 3) Policji ogniowej i policji budownictwa.
- 4) Przedsięwzięcia dobrowolnej sprzedaży własnych produktów i wyrobów gospodarczych drogą licytacji.

Zawiadowca Obszaru dworskiego.

§. 101.

Właściciel Obszaru dworskiego może zawiadywanie tych czynności prowadzić osobiście, jeżeli posiada wymagalności w §. 102. określone, w przeciwnym razie załatwienie tych czynności, pod własną atoli odpowiedzialnością, poruczyć może zastępcy swojemu, do tego uzdolnionemu.

Współwłaściciele Obszaru dworskiego zawiadują czynnościami albo przez jednego spośród siebie, albo przez ustawionego zastępcę.

Warunki zawiadowcy.

§. 102.

Zawiadowcą Obszaru dworskiego może być tylko obywatel Państwa Austriackiego, zostający w zupełnem używaniu praw cywilnych, przeciw któremu nie zachodzi żaden z powodów wykluczających w §§. 3 i 11. Regulaminu wyborczego dla gmin wymienionych.

Zawiadowca musi mieć stałe mieszkanie w miejscu odpowiednem wymaganiom urzędowania.

Przyrzeczenie.

§. 103.

Zawiadowca winien złożyć w ręce Przełożonego politycznej władzy powiatowej lub jego zastępcy, wobec członków Rady gminnej, przyrzeczenie w miejsce przysięgi, iż zachowa Cieserzowi wierność i posłuszeństwo, przestrzegać będzie ustaw, i wypełniać obowiązki swoje.

Działalność zastępcy.

§. 104.

Zawiadowca ustanowiony zastępuje właściciela na zewnątrz we wszystkich niniejszą Ustawą objętych czynnościach.

Sprawy przez gminę poruczone.

§. 105.

W skutek porozumienia między właścicielem Obszaru dworskiego i Radą gminną, może też Rada w moc powziętej uchwały poruczyć na czas trwania peryodu wyborczego właścicielowi lub jego umocowanemu, oprócz czynności i spraw, w §. 110. wskazanych, załatwianie niektórych innych spraw miejscowych i czynności policji miejscowej, dla ułatwienia jemu sprawowania tychże w obrębie swej własności.

§. 106.

Poruczenie takich czynności następuje pod odpowiedzialnością Naczelnika Gminy, stosownie do przepisów ustawy gminnej (ostatni ustęp §§. 56. i 67.).

Radę powiatową i urząd powiatowy zawiadomić należy o postanowieniu w tej mierze powziętem.

Odpowiedzialność.

§. 107.

Zarówno Naczelnikowi Gminy odpowiadają osobiście Radzie powiatowej i politycznej Władzy powiatowej — właściciel Obszaru dworskiego i jego zastępca, za dopełnienie czynności im poruczonych podług postanowień tego Rozdziału. Właściciel sam jest i majątkiem odpowiedzialny.

§. 108.

Właściciel ponosi sam wszystkie wydatki, połączone z wykonaniem jego z obowiązków, o ile prawo nie nakłada tych wydatków na inne osoby.

Rozdział VIII.

O połączeniu Gmin dla wspólnego zawiadywania sprawami

Dobrowolne połączenie.

§. 109.

Gminom, należącym do tego samego powiatu politycznego, wolno jest połączyć się dla wspólnego zawiadywania sprawami tak własnego (§. 30.), jakoteż poruczonego zakresu działania.

Umowa co do sposobu wspólnego zawiadywania sprawami, potrzebuje potwierdzenia politycznej Władzy krajowej, która to potwierdzenie udziela, w porozumieniu z Radą powiatową.

§. 110.

Dwie lub więcej Gmin do tego samego powiatu politycznego należących mogą, jeżeli polityczna Władza krajowa przeciw temu ze względów publicznych nie nie zarzuci, połączyć się w jedną Gminę tak, aby jako osobne Gminy istnieć przestały; jednakże tylko za przyzwoleniem Rady powiatowej, i za uprzednią umową co do posiadania i użytkowania swej własności, tudzież swych zakładów i funduszków.

Takie połączenie Gmin nie może nastąpić przeciw ich woli.

§. 111.

Konieczne połączenie.

Gminy, nie posiadające środków do wypełnienia obowiązków, wypływających z poruczonego zakresu działania (§. 31.) mają być w tym celu na tak długo, jak długo ten stan trwa, drogą Ustawy krajowej z innymi Gminami tego samego powiatu połączone.

Sposób wspólnego zawiadywania sprawami ma być, po wysłuchaniu dotyczących Gmin, ustawą krajową oznaczony.

Jeżeli co do rozkładu pojedynczych kosztów, nie przyjdzie między pojedynczymi Gminami do porozumienia, rozstrzyga Rada powiatowa.

§. 112.

Jeżeli Gminy w pewnych celach swego zakresu działania, połączone są dla wspólnych zakładów, lub gdy na

przyszłość Gminy dla takich wspólnych zakładów łączyć się będą, pozostawia się interesowanym, ustanowić organa, potrzebne do zawiadywania temi zakładami, i oznaczyć zakres działania tych organów.

Gdyby Gminy nie mogły pogodzić się w tej mierze, wyda Wydział powiatowy sto-owne rozporządzenia.

Przepisy tej Ustawy, odno-żące się do zakładów gminnych, tyczą się także takich wspólnych zakładów.

Rozdział IX.

O nadzorze nad Gminami.

§§. 113. do 124.

jak §§. 98. do 109. incl. większości.

Rozdział X.

O prawach i obowiązkach Gromady.

Wybor Przełożonego.

§. 125.

Gromady wybierają swoich Przełożonych (Wójtów, Sołtysów, Podwójceich, Przysięgłych), według dotychczas nżywanego zwyczaju, na przeciąg lat trzech.

Nad porządkiem wyboru czuwa Rada gminna, przez Naczelnika Gminy lub jego delegowanego.

Przyrzeczenie w miejsce przysięgi.

§. 126.

Przyrzeczenie w miejsce przysięgi, na zachowanie wierności i posłuszeństwa Cesarzowi, i dopełnienie swoich obowiązków, składają Przełożeni Gromady w ręce Naczelnika powiatu lub jego delegowanego, w obecności delegowanych zwierzchności gminnej

Odpowiedzialność Przełożonego.

§. 127.

Przełożeni Gromady są zarazem organami zwierzchności gminnej, podlegają jej we wszystkich czynnościach, z jej ramienia podjętych, i są odpowiedzialnymi Radzie gminnej.

Zakres działania Przełożonego.

§. 128.

Wszelkie czynności Gminom ustawą przyznane, tak w zakresie działania własnym, jak i poręczonym (§§. 30. i 31.) Przełożeni Gromady wykonywać są obowiązani, jeżeli

- a) od zwierzchności Gminy odnośne otrzymają polecenie;
- b) nagłość wypadku tego wymaga.

Wyjątek co do Obszarów dworskich.

§. 129.

Władza Przełożonych Gromady nie rozciąga się na Obszary dworskie, wyjąwszy, jeżeli zwierzchność gminna w pojedynczych wypadkach wyda osobne polecenie.

Zarząd majątku Gromady.**§. 130.**

Zarząd majątku Gromady, tudzież rozkład potrzebnych składek miejscowych, prowadzony będzie według dotychczasowego zwyczaju pod nadzorem i odpowiedzialnością Przełożonego Gromady (§. 77.).

Rada gminna czuwać będzie nad spisaniem inwentarza majątku, i nad użyciem, odpowiadajacem prawnemu jego przeznaczeniu (§. 33.).

Przy znacniejszym majątku Gromady, Rada gminna udzieli pomocy do ułożenia budżetu rocznego, także do złożenia i przejrzenia rachunków (§. 73.).

Przełożony Gromady nie ma prawa zarządzenia i rozłożenia wpłat na cele gromadzkie, bez zezwolenia zwierzchności gminnej (§. 59.).

Na sprzedaż, podział lub zastawienie majątku Gromady, potrzebne jest zezwolenie Rady gminnej, lub też Wydziału powiatowego, w miarę przepisów niniejszą Ustawą objętych (§. 114.).

Złożenie Przełożonego z urzędu.**§. 131.**

Przełożony Gromady, nie dopełniający swoich obowiązków lub poleceń zwierzchności gminnej, albo też przekraczający zakres swojego działania, może być złożony z posady przez Wydział powiatowy, działający czy z urzędu, czy w skutek wniesionego zażalenia.

Rada gminna ma prawo zawiesić w urzędowaniu Przełożonego Gromady czyniąc równocześnie do Wydziału powiatowego wnioski o jego usunięcie.

Po usunięciu Przełożonego, Gromada bezzwłocznie przystępuje do nowego wyboru.

Rozdział XI.**Postanowienia, dotyczące przeprowadzenia tej Ustawy.****Akt ukonstytuowania Gminy.****§. 132.**

Akt ukonstytuowania gmin przeprowadzają Komisye powiatowe i Komisya krajowa.

Akt ten staje się prawomocnym w skutek Uchwały sejmowej.

Skład Komisji powiatowej.**§. 133.**

Komisye powiatowe będą ustanowione w każdym powiecie administracyjnym, i składają się z następujących członków:

- a) z c. k. naczelnika powiatu jako przewodniczącego;
- b) z trzech zastępców posiadłości większej niegdyś dominikalnej;
- c) z dwóch zastępców miast i miasteczek;
- d) z trzech zastępców Gromad;

- e) z c. k. urzędnika sądowego, przez Namiestnictwo przydzielonego z głosem doradczym.

Sposób wyboru.

§ 134.

Wybór członków Komisji powiatowej odbywa się według Regulaminu wyborczego dla Sejmiku z dnia 26. Lutego 1861., na podstawie ostatnich spisów wyborczych; z uwzględnieniem następujących okoliczności:

- a) Wyborcy posiadłości większych w powiecie położonych, wybierają w mieście powiatowym trzech zastępców.
- b) Miasta, obecnie osobnego posła posiadające, a w skład Reprezentacji powiatowych wchodzące, wybierają jednego zastępcę do Komisji, w którym to razie inne miasteczka powiatu osobno drugiego zastępcę wybiorą.
- c) Wybór w innych miastach i miasteczkach, tudzież w Gromadach, przeprowadzony będzie ściśle według Regulaminu wyborczego dla Sejmiku, przez wybory pośrednie w każdej poszczególnej osadzie, z tą jedynie dalszą odmianą, iż wyborcy miast i miasteczek w osobne ciało, zaś wyborcy Gromad w osobne ciało, w mieście powiatowym zebrani, swoich zastępców wybierają.

§ 135.

Komisja krajowa składa się z następujących członków:

- a) z c. k. Namiestnika kraju, który sam, lub przez oznaczonego tym celem zastępcę przewodniczy;
- b) z trzech członków Wydziału krajowego, przez tenże Wydział wyznaczonych;
- c) z dwóch c. k. Radców Namiestnictwa, i
- d) z jednego c. k. Rady wyższego Sądu krajowego, przez Namiestnika oznaczonego.

Skład Komisji krajowej.

§ 136.

Komisja powiatowa urzęduje w mieście powiatowym, i rozpoczyna działanie swoje:

- a) oznaczeniem tych miast, miasteczek i znaczniejszych wsi przydzielonego sobie powiatu, które mają stanowić samoistne Gminy;
- b) oznaczeniem, które wsie mają być połączone między sobą, lub w danym razie, z którym miastem lub miasteczkiem dla możności dopełnienia praw i obowiązków samoistnej Gminy;
- c) oznaczeniem nazwy nowej Gminy;
Nazwę powinna mieć Gmina od osady najznacniejszej, albo pośrodku obręb Gminy położonej.

Czynność Komisji powiatowych.

§ 137.

Przy oznaczeniu Gmin samoistnych, równie jak przy połączeniu kilku osad w jedną Gminę, winna Komisja po-

Prawidła do oznaczenia Gmin.

wiatowa trzymać się następujących prawideł:

- 1) Samoistna Gmina, czy to osada miejska czy wiejska, musi posiadać przynajmniej 3000 dusz ludności, wedle ostatniego obliczenia.

Wyjątkowo przy nadzwyczajnych warunkach i osada z ludnością mniejszą może stanowić Gminę samoistną, jeżeli ma potrzebne do tego warunki i środki.

- 2) Samoistna Gmina składająca się z miasteczka, jednej wsi, lub z kilku osad połączonych, winna liczyć w swoim obrębie przynajmniej 200 gospodarstw, opłacających osobno podatki.
- 3) Przy połączeniu różnych Gromad i Obszarów dworskich w jedną Gminę należy, oceniając stosunki miejscowe, uwzględnić także obręb parafij, żeby ile możliwości tych parafij nie rozrywać.
- 4) Przy ustanowieniu Gmin powinien być uwzględniony podział na powiaty administracyjne; w razie rzeczywistej korzyści dla pojedynczych osad, obręb powiatu nie powinien tamować należytego układu Gminy, i Komisje powiatowe uieędzy sobą i z władzą administracyjną w tym przedmiocie w krótkiej drodze mają się porozumieć.

§. 138.

Po takim oznaczeniu Gmin samoistnych, w każdej z nich Komisya wysłucha do protokołu następujące osoby:

- 1) właścicieli Obszarów dworskich;
- 2) Przełożonych urzędu gminnego miast i miasteczek, i Przełożonych urzędu gromadzkiego;
- 3) trzech statecznych członków (mieszczan, gospodarzy gruntowych) z każdej osady do Gminy wcielonej.

§. 139.

Każdej z tych osób po przedstawieniu praw i obowiązków Gminy Komisya przedłoży następujące pytania:

- 1) Czyli osada w mowie będąca jest w możności stanowienia osobnej Gminy?
- 2) Czyli oznaczone przez Komisje połączenie pojedynczych osad i Obszarów dworskich w jedną Gminę, nie sprzeciwia się stosunkom miejscowym?
- 3) Czyli zgadzają się na nazwę nowo ustanowionej Gminy?

§. 140.

Stosunki majątkowe i prawa pojedynczych Gromad, Obszarów dworskich, miast i miasteczek, należących do składu jednej Gminy, nie są przedmiotem rozpoznawania Komisji.

Tylko na wyraźne żądanie strón interesowanych, Komisya może tentować ugodę.

Wysłuchanie protokolarne interesowanych.

Przedmiot wysłuchania.

Majątek i prawa składowych części Gminy.

W razie niedójścia ugody, żądania pojedynczych osad mają być zadyktowane do protokołu.

Uchwała Komisji.

§. 141.

Po wysłuchaniu strón, Komisya uwzględni według potrzeby i słuszności wniesione żądania, i uchwałę swoją do protokołu zapisze.

Każdy z członków Komisji winien w danym razie zamieścić w protokóle imiennie odrębne swoje zdanie

Ukończenie operatów.

§. 142.

Tak ukończone i przez wszystkich członków podpisane operaty mają być odesłane do Komisji krajowej.

Czynność Komisji krajowej.

§. 143.

Komisya krajowa zajmie się bezwłocznie przejrzeniem przedłożonych jej operatów: czyli nie opuszczono jakiej formalności? czy przestrzegano należycie przepisów przy oznaczeniu gmin? — a w razie danym, po zapytaniu strón interesowanych, zarządzi potrzebne zmiany.

Do Komisji krajowej mają też być wnoszone w drodze rekursu wszystkie zażalenia przeciwko uchwałom Komisji powiatowych.

Zażalenia takie rozstrzyga Komisya krajowa stanowczo bez dalszego odwołania.

§. 144.

Certyfikat i ostateczne ukonstytuowanie Gminy.

Komisya krajowa, czy to stwierdzając uchwałę Komisji powiatowej, czy to rozstrzygając wniesione zażalenie, wydaje każdej pojedynczej Gminie odpowiedni certyfikat, i zarządza w tejże niezwłoczne wprowadzenie Ustawy gminnej, za pośrednictwem władzy powiatowej.

Ostateczne ukonstytuowanie każdej Gminy podanem będzie gazetą urzędową do wiadomości publicznej.

Uchwała sejmowa.

§. 145.

W najbliższej kadencji sejmowej Komisya krajowa, za pośrednictwem Wydziału krajowego, złoży Sejmowi Sprawozdanie z ukonstytuowania Gmin, celem uzyskania zatwierdzenia w drodze Ustawy krajowej.

Ordynacya wyborcza dla Gmin.

Rozdział pierwszy,

jak projekt większości

Rozdział drugi,

§. 12. jak większość.

Koła wyborcze.

§. 13.

Ustęp 1. i 2. sciągnąć w treść następującą:

„Na podstawie spisu wyborców będą utworzone trzy koła wyborcze“.

Ustępy tego §. i dalszych §§., w których jest mowa tylko o dwóch kołach wyborczych, odpadają.

Po § 13. wchodzi nowy § następującej treści:

Podział kół wyborczych na okręgi.

§. 14.

Gmina, z kilku miejscowości złożona, podzielona być może na okręgi wyborcze.

Ilość i ograniczenie tych okręgów, podział tychże na koła wyborcze, również jak ilość Radnych w każdym okręgu, a względnie w każdej miejscowości wybrać się mających, oznaczy, z uwzględnieniem stosunku podatkowego i liczby mieszkańców, urząd powiatowy.

Dalsze §§. z większością.
